

În ceea ce privește atitudinea lui Lenin față de poezia lui Majakovskij se iau, de regulă, ca puncte cardinale de referință aprecierea negativă a poemului 150.000.000 și elogiu poeziei *Şedințomanii*. Între aceste două aprecieri opuse și în afara lor există însă, cu siguranță, și alte fapte, pe care istoricii și criticii literari vor trebui să le descopere și să le valorifice.

Critica lui Lenin la adresa poemului 150.000.000 este o critică în plan mai larg a futurismului în general, a futuriștilor, care, negînd valorile artistice ale trecutului, se considerau ca fiind singurii revoluționari consecvenți în domeniul artei. Lenin nu putea rămîne indiferent la manifestările nihiliste ale futuriștilor față de moștenirea culturală. Aprecierile sale vizează, în primul rînd, conținutul, orientarea de ansamblu a operelor poetice ale futuriștilor; el nu s-a pronunțat asupra formei, asupra structurii imaginii artistice, nici în cazul poemului 150.000.000 și nici în cel al poeziei *Şedințomanii* care i-a plăcut atât de mult:

„Ieri am citit, întimplător, în ziarul *Izvestia* o poezie a lui Majakovskij pe o temă politică. Nu sunt un admirator al talentului lui poetic, deși îmi recunosc totala mea incompetență în acest domeniu. Sub raport politic și administrativ însă, de mult n-am mai încercat o asemenea plăcere. În poezia sa el ridiculează fără cruce sedințele și își bate joc de comuniști pentru că stau și tot stau în sedințe. Nu știu cum se prezintă această ridiculizare sub aspectul poetic, dar vă garantez că din punct de vedere politic ea e perfect justă”¹.

Se mai întîlnește uneori și afirmația potrivit căreia Lenin ar fi avut o „netă reacție negativă” față de poezia lui Majakovskij *Marșul nostru*. V. Bonč-Brujevič susținea, de exemplu, că de la data când Lenin a ascultat această poezie în interpretarea artistei Gzovskaja, atitudinea sa negativă față de Majakovskij ar fi rămas neschimbată pentru toată viața². La rîndul ei, Gzovskaja, polemizînd cu Bonč-Brujevič, relatează următoarele despre discuția avută cu Lenin la încheierea concertului din 23 februarie 1919, la care ea recitase *Marșul nostru*: „El m-a întrebat: «Ce ați declamat după Puškin? Si de ce ați ales această poezie? Eu n-o înțeleg întru totul... sunt acolo unele cuvinte ciudate». Eu i-am răspuns lui Vladimir Ilici că această poezie e a lui Majakovskij, care mi-a propus-o spre interpretare. Cuvintele neclare eu m-am străduit să i le explic lui Vladimir Ilici, întocmai cum îmi explicase poezia însuși Majakovskij. Ilici mi-a spus: «Eu nu vă contrazic: și avîntul, și entuziasmul, și mesajul, și vigoarea — totul există. Cu toate acestea însă mie îmi place mai mult Puškin și mai bine recitați-l mai des pe Puškin». Nici un fel de revoltă sau critică necrûjătoare la adresa lui Makajovskij din partea lui Vladimir Ilici n-am auzit în acea seară”³.

¹ Lenin despre cultură și artă, p. 399—400. Caracterizarea poeziei *Şedințomanii* a fost făcută de Lenin în cuvintarea de la 6 martie 1922, la ședința fracțiunii comuniste din Congresul general al muncitorilor metalurgiști din Rusia. În aceeași seară — își amintește B. Malkin — i-am telefonat lui Majakovskij și i-am relatat despre cuvintarea lui Lenin. Majakovskij a fost extrem de emoționat și bucurios. Nemulțumindu-se cu discuția la telefon, el a venit la noi noaptea tîrziu, ne-a determinat să-i redăm întreaga cuvintare a lui Ilici și ne-a întrebat amănunțit despre congres (*Маяковский в воспоминаниях современников*, Moscova, 1963, p. 151).

² *Маяковский в воспоминаниях современников*, p. 638.

³ Op. cit., p. 160.